

ikke fastholdes, naar man lægger Mærke til, at der i den nye § 4, som handler om Grundlovsdagen, og §§ 4 og 5, særlig § 5, udtales, at Bestemmelserne i Loven af 7de April 1876 blive i Kraft, for saa vidt de ikke komme i Strid med denne Lov, saa at der ikke kan være nogen Plads for Misforstaaelse i saa Henseende.

Der var et andet Punkt, hvor der var Uenighed imellem det af Folketinget vedtagne, og det, som Landstinget vedtog den 1ste April i Fjor, det var med Hensyn til Forslagets § 3 om Ophør af Arbejdet i Fabrikker o. s. v. Det var erkendt fra alle Sider, ogsaa saaledes som det var vedtaget i Folketinget, at der maatte være Undtagelser fra denne Regel, det var erkendt, at den ikke kunde gennemføres hensynsløst, denne Fordring om Frihed paa Søndage eller Helligdage paa disse Arbejdssteder, fordi den i mange Tilfælde vilde staae, umuliggøre eller være til Hinder for Driften. I den Henseende var der altsaa straks, saaledes som Forslaget kom til os fra Folketinget, optaget en Bestemmelse om Bemyndigelse for Indenrigsministeren til at vise Grunde at fritage fra denne Regel ved almindelige Bestemmelser, og saaledes findes Forslaget ogsaa nu, men kun er, allerede som Forslaget er forelagt af Regeringen, denne Besøvelse til at gøre Undtagelser, som er henlagt til Indenrigsministeren, udvidet noget i Overensstemmelse med Tanken i det i Fjor vedtagne, nemlig saaledes, at det ikke blot gælder der, hvor Virksomhedens Bestaaenheit kræver uafbrudt Drift, men ogsaa, hvor Driften er uregelmæssig, fordi den kun drives bestemte Tider af Aaret eller er afhængig af elementære Drevkræfter, der virke uregelmæssig. I denne Udvidelse er Udvalget enigt, thi man erkender, at det kun er en Gennemførelse af den samme Tanke. Man har paa dette Punkt kun haft een Betænkelse ved Forslaget. Naar man nemlig ved Siden af de Virksomheder, der ifølge deres egen Bestaaenheit kræve uafbrudt Drift, har sat ogsaa de Virksomheder, som af Hensyn til det „almene Vel“ kræve uafbrudt Drift, har man ment, at dette Udtryk „det almene Vel“ er noget for meget ubestemt og kunde give Anledning til Forstaaelser, som dragte for meget ind derunder. Vi mene, at Tanken vel kun kunde være den, som bestemte kunde udtrykkes ved det, vi have foreslaet, at der tænkes paa saadanne Virksomheder, der vel ikke ifølge deres egen Bestaaenheit men af Hensyn til Befolkningens Forhøring med daglige Livsforholdene kræve ubetinget Drift, det er saadanne, man vilde gøre det muligt

for Indenrigsministeren at undtage, og med denne Undring har man altsaa i Udvalget sluttet sig til Forslaget, som det forelaa i § 3, ogsaa Forslaget om de Undtagelser, som Indenrigsministeren kan indrømme.

Men saa var der et Punkt, hvor der var Uoverensstemmelse mellem Folketinget og Landstinget i forrige Samling, idet Bestemmelsen, som den kom til os fra Folketinget, havde den nærmere Regel for de af Indenrigsministeren undtagne Virksomheder, at vedkommende Arbejdere alle skulde have fri hver anden Søndag. Denne sidste Tilføjeelse blev udteent af Landstinget, og det navnlig af den Grund, at man mente, at Undtagelsen var uførenelig med Bestemmelsens Hjemel og Formaal, for saa vidt som en ubetinget Regel om, at der skulde være Søndagsfrihed hver anden Søndag kunde være hindrende for en Virksomhed, der krævede uafbrudt Drift, og i hvis Interesse man netop havde gjort Undtagelsen. Det har nu været Udvalgets Opgave at prøve, om der ikke paa dette Punkt, hvor der altsaa var Uoverensstemmelse mellem Folketinget og Landstinget, var en Mulighed for at finde, om jeg saa maa sige, et Kompromis, en Udvej, ved hvilken man paa den ene Side vaagede over og sikrede, at de Virksomheder, man vilde undtage, virkelig ogsaa bleve undtagne og ikke bleve bundne og staaede ved en absolut Regel om en begrænset Søndagsfrihed, og paa den anden Side dog gjorde det muligt at opnaa det væsentlige i Tanken om, at hver anden Søndag skulde være fri. Dette har Udvalget nu ment at kunne fyldestgøre ved den Mellemvej, der er foreslaet. Der maa i den Henseende naturligvis gøres Forstel paa, om Grunden til Undtagelsen ligger dert, at Virksomheden krævede uafbrudt Drift, eller er grundet i, at Virksomheden kun drives paa bestemte Tider af Aaret eller er afhængig af elementære Drevkræfter, som virke uregelmæssig. Hvad det sidste angaar, er det jo klart paa den ene Side, at Reglen om Frihed hver anden Søndag maatte nødvendigvis, naar disse Søndage faldt paa den Tid, Driften foregaar, og hvor det gælder om at benytte til det yderste den uregelmæssig virkende Drevkraft, kunde blive skadelig, men paa den anden Side kunde Hensynet til selve disse Virksomheder ikke være til Hinder for, at om just ikke hver anden Søndag blev tilfiktet Arbejderen som Fridag, saa dog det halve Antal af Aarets Søndage, kun at disse altsaa ikke faldt saaledes hver fjortende Dag i Aaret, men hver ottende Dag, altsaa i den Tid, hvor Driften